

Hörösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szent István-tér 18. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 60.

Független
keresztény politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy hóra 85 K, negyedévre 250 K,
félévre 500 K. Egyes szám ára 4 K.

A házirend szigorítása

A nemzetgyűlés szuverén joga, hogy saját házirendjét maga szabályozza. Erre a kormányzatnak nem lehet befolyása, nem is tehet ez irányban indító lépést. Határozni és rendelkezni a parlamenti többség van hivatva; most tehát az egységes kormányzópart akarata lesz döntő, melyet Bethlen István gróf, mint a part vezére fog a parlamentáris elvek szerint irányítani.

E partban a hajlandóság észrevehetőleg a házszabályok szigorítása felé hajol: Örfy Imre nemzetgyűlési képviselő be is nyújtotta már az indítványt, hogy az 1908-i házszabály helyére tétessék ismét az 1912-i szigorubb ügyrend, mely Tisza István gróf fegyelmező erejére vall.

Ma égetőbb szükség van törvényhozásunk önfegyelmeztségére, mint bármikor volt. Mert ettől függ a nemzetgyűlés munkabírása, teljesítő-képessége s az ország boldogulása. Katasztrófális szerencsétlenség lenne most, ha ez új parlamentre is rábizonyulna a meddőség, mint az erők féltelen voltának, a megállíthatatlan beszédáradatoknak, a céltalan időfecsérlésnek s minden alkotó munka megakasztásának vészesen visszaható következménye.

Eleget okulhattunk volna a korábbi országgyűlések szomorú tanulságaiból. A zabolátlan ellenzékiekedés, a mult század végén s a XX. század kezdetén Nagymagyarország lendületbe jöttét állította meg, sőt csaknem tönkretette a korábbi felvirágzás gyümölcseit is. Az akkori szélső árnyalatoknak beteg mániájává lett a házszabályok adta jogokkal való visszaélés. Erőszakosan éltek vissza a szólási, indítványozási joggal s a névszerinti szavazás lehetőségével, hogy a többséget terrorizálják, hatalmaskodjanak felelőtlenül obstrukcióval s a törvényhozás határozatképességét bénítsák meg, ami a mentelmi jogba ütköző sérelmek legbrutálisabbja volt. Ez a nyavalya idegenből ragályozta meg így a magyar ellenzék: a bécsi Reichsrath az osztrák tartománygyűlések botrányait majmolták itthon a mieink. De hogy mily kétélű fegyver az a gyakorlati politikában, tapasztalhatták a saját koalíciós kormányzatuk alatt, mikor parlamentünk falai közt kitört ellenük a horvát obstrukció, mint előjátéka a jugoszlávok elszakadásá-

nak. Szakasztott így lett a magyar ellenzéki obstrukciók szégyenletes korszaka a történeti Magyarország összeomlásának preludiumává.

Tulszelid és tulmessenőleg ruganyos házszabályaink csak úgy biztosíthatnák a parlament munkarendjét, ha a képviselő urak mindegyike saját komolyságában, jóízlésében és hazafiui lelkiismeretében elég fékező erőt talál minden excessziv hajlammal szemközt. De lehet-e ma remény, hogy nemzetgyűlésünk radikális szárnyain, a Rassayak és Peidlak

csoportjában meglesz a komoly összefegyelem és hazafias törvényhozói kötelességérzet? Hisz a radikális párttöredékek, a szocialisták tábor-kara, végtelkebe menő offenzíva harckialtásait harsogják máris.

Magyarország konszolidálódása, államunk hitele, nemzetünk jó hite, pénzünk értéke mehet pocsékká, ha e katinilárius áramlatnak a nemzetgyűlés házirendjében nem vett hatóan gátat. Meg kell ezért állapítanunk, hogy a házszabályreform ma szükségképpen napirenden van.

A nemzetgyűlés csütörtöki ülése

Budapest, július 6.

Huszár Károly alelnök 10 órakor nyitotta meg a mai ülést. Bemutatja Peidl Gyula lemondása folytán Kéllly Anna, Payer Károly lemondása folytán Sütő József és Miáksits Ferenc lemondása folytán Várnai Dániel megbízólevelét. Jelenti, hogy a mezőúri kerületben megválasztott Rácz Lajos képviselő mandátuma ellen panaszt adtak be. Bemutatja a székesfőváros törvényhatósági bizottságának a feliratát a katonai intézmények részéről a főváros terhére felmerült költségek megtérítése tárgyában. Megvizsgálják és jelentéstétel végett kiadják a kérvényi bizottságnak. Az indemnitási vita folytatásában az első felszólaló Csizmadia András.

Egyetértésre hívja fel a nemzetgyűlés figyelmét, elítéli az egyenetlenkedést, amely a pártok részéről mindjobban megnyilvánul. Kéri a kormányt, törölje el az örlési adót, bocsássa a malmokat szabadverenyre. Mentse fel állásuktól a feleslegessé vált malomellenőröket, az ellátatlanok természetbeni ellátását változtassa át igazságos köz-élelmezési adó kivételével pénzre, hasson a kormány oda, hogy a lakásrendeletet módosítsák olyképen, hogy a háztulajdonos a saját házában legalább két szobát választhatson saját részére és léptessék életbe a házbérszerződéseket. Kéri a kultuszminisztert, nevezze ki azt a nyolc állami tanítót, akik képesítésük alapján gazdasági szaktanítást végeznek. A kormány iránt meg van a bizalma és így a felhatalmazási törvényjavaslatot megszavazza.

Propper Sándor: „A pénzügyminiszter ur azt mondotta, hogy a szocialdemokrata párt bizonyos keserűséget hozott magával a nemzetgyűlésre. Ez így van. Ezt a keserűséget azonban el lehet oszlatni azzal a programmal, melyet Peyer képviselőtársam terjesztett be.“ A legnagyobb sajnálattal állapítja meg, hogy a bemutatkozásnál is súlyos csajódás érte a szocialdemokrata

pártot. Az a csalódás nem naivitás. Tisztában van azzal, hogy bizonyos ellentétek vannak köztünk gazdasági kérdésekben. Azonban a szocialdemokrata párt nem számított arra, hogy az ország újjáépítése érdekében ne lehessen közös platformot találni, amelyen bizonyos ideig együtt haladhatnánk. „Az ország újjáépítése (mondja) a mi érdekünk is. Az az impressióm, hogy míg a mi részünkről meg van a komoly építómunka iránti szándék, addig a tuloldalalon nem találunk kellő megértésre, pedig az ország újjáépítése mindnyájunk érdeke. A miniszterelnök ur azt mondotta, hogy minden tuskébe csomagolunk. Ha ez mind igaz, akkor is mi járunk rosszul. Amikor mi kijelentettük, hogy liquidáltuk a bolsevizmust és az ellenforradalmat, kijelentéseink a tuloldalalon nagy visszatetszést szültek. Én azt hittem, hogy ez örömmel fogja a tuloldalt eltölteni. Mi a jelenben két malomkö között öröldünk. Felülről ki vagyunk téve minden támadásnak, hogy bolsevikiek vagyunk és alulról azért támadnak, mert nem tudjuk a vádat eloszlatni. Deklarációnk megállapítja, honnan erednek a bajok. És amíg a köztünk kiélesedett kérdésekre nem tudnak megértéssel szolgálni, addig igen nehéz helyzet vár reánk. Sokkal célszerűbb lenne, ha a köztünk fennálló ellentéteket, amelyek a multa vonatkoznak, elhomályosítanók s az országot érdeklő nagyobb fontosságú gazdasági kérdéseket intéznők el. Küzdöttünk a választójogért. A munkásság szoc. demokrata alapon áll anélkül azonban, hogy bárkinek is ártana, csupán saját érdekeit képviseli. Azt mondják, hogy mi internacionalisták vagyunk, ezt sohse tagadta senki se. Én a klérust, a nagybirtokokat nem rovom meg azért, hogy internacionalisták.

Vass József: Van magyar katolikus néppárt, van magyar katolikus egyház.

Propper Sándor: Van magyarországi szocialdemokratapárt. Vass József: Tehát nem magyar,

hanem magyarországi szocialdemokratapárt.

Propper: A magyar munkásság megtette kötelességét becsülettel a háboruban ép úgy, mint a gyárakban. A háboru elvesztésében a munkásságnak semmi része sem volt, még kevésbé a szocialdemokratapártnak. Viselni fogjuk a háboru terheit, de a háboru elvesztéséért a felelősséget nem vagyunk hajlandók vállalni. Ha demagógiával lépnek fel ellenünk, akarunk ellenére is kénytelenek leszünk a kérdést napirenden tartani és kérni a háboru bűnöseinek kinyomozását és megbüntetését. A körülmények nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy nemcsak Budapesten, hanem a vidéken is felmentve érezték magukat a reglama alól az ipari munkások és kiobbant köztük a keserűség.

Közbekialtás: „Ez nem igaz!“

Pekár Gyula: A végállomásokon, amikor a katonák hazatértek, az ott levő izgatók készítették elő a forradalmat.

Propper Sándor: „Hogy kik voltak a forradalom előidézői, kik voltak a hibások, annak megállapítását bizzuk az utókorra“. Kívánja, hogy a miniszterelnök a gyorsított eljárás óta letartóztatottak részére is amnesztiát eszközöljön ki.

Az elnök 5 percre szünetet rendel el.

Szünet után Propper indítványt terjeszt elő, amelyben kéri, hogy a nemzetgyűlés tegye magáévá a miniszterelnöknek július elsején mondott beszédében foglalt azt a megállapítást, hogy Magyarországnak mai szomorú helyzetében legelső sorban békére van szüksége. Ezután a közszabadságok kérdésével foglalkozik. Ennek folyamán

Köszö István közbeszól: „Proletár szabadságot akar?“

Propper: „Nincs proletárszabadság, nincs polgári szabadság, csak szabadság van.“

Barla Szabó: „Miért nem mondta ezt 1919-ben elvtársainak?“

Propper: Kijelenti, hogy a munkaszabadságnak nem ellensége. Kéri, hogy a szocialdemokratáknak adják meg az erkölcsi alapot arra, hogy bekapcsolódhassanak a világpolitikába, akkor szívesen fognak tiltakozni az ország kifosztása és a békeszerződés igazságtalanságai ellen. Szóvá teszi a villamos társaság munkásainak ügyét és azt mondja, hogy nincs meg a szervezkedési szabadságuk. Felhívja a miniszterelnököt a villamos alkalmazottak szervezkedési szabadságának megvédésére. Ugyanígy van a vasutasokkal. Helyre kell állítani az egyetemes-, gyülekezési- és sajtószabadságot. Követeli az elbocsátott tisztviselők ügyében az elbocsátás körülményeinek megvizsgálását. Követeli továbbá az emigránsok hazatérési lehetőségét. Itt azt mondja, hogy Magyarországnak sokkal inkább van

szüksége *Garami* Ernőre, mint *Garaminak* Magyarországra.

Nagy zaj. Felkiáltások: „Le vele!” A kormánnyal szemben *Propper* bizalmatlan, a legteljesebb mértékben és így az indemnitást nem szavazza meg.

Elnök napirendi javaslatot tesz. A legközelebbi ülést július 7-én 10 órakor tartják meg. Tárgy: Az indemnitás folytatálagos tárgyalása és a jegyzőkönyv hitelesítés.

Haller napirendhez kér és kap szót. A lapokban egymásután jelennek meg kommunikék a lakásrendelet tervezetéről. Mindezek a legnagyobb mértékben nyugtalanítják a lakosságot, különösen a kis fizetésből élő embereket. A lakásrendelet kiszámíthatatlan drágaságot idéz elő. Minthogy a lakásrendelet nyugtalanítást kelt és keltett, szükséges ennek azonnali napirendre tűzése. Tudva, hogy a kormány az illetékes tényezőkkel nem jutott meg egyezésre, sokkal helyesebben tenné, ha azt a nemzetgyűlés letárgyalná, *Rakovszky* kéri, hogy az elnök javaslatát fogadják el, s hogy a lakáskérdést tűzzék napirendre. Akkor módjában lesz a nemzetgyűlésnek is tárgyalni a lakáskérdést.

Rassay Károly reméli, hogy a kormány lehetővé teszi a lakásrendelet nemzetgyűlésen való tárgyalását. A belügyminiszter is hozzá szól javaslatához. A Ház a kérdésben szavaz s a többség a kérdésnek nemzetgyűlésen való tárgyalását határozza el.

A gűlés fél 3 órakor ért véget.

Szegeden elfogták az utódállamok kémeit

Szeged, június 6. A budapesti államrendőrség detektívjei a nyomozások során kiderítették, hogy az u. n. utódállamok magyarországi kémszervezetének központja Szegeden van. Sikertült megállapítani a szervezet itteni irányítóit is, azokat — (egy férfit és három nőt) — letartóztatták és Budapestre szállították. A megtartott házkutatások eredményeinek jártak, mivel megtalálták a szervezet levelezését is. Mind a négy ember városszerte jól ismert egyéniség.

Az orgoványi gyilkosság ügye

Budapest, július 6. Az orgoványi gyilkosság főtárgyalásának folytatását egy negyed 11 órakor *Ziegler* ezredes hadbíró elnök nyitotta meg. Elsőnek *Piros* János csendőrőrmester hallgatták ki. A védők kérdéseket intéztek a tanukhoz. Pontosan visszaemlékszik, hogy a *Tóth*-testvérek csak azt ismerik be, hogy a gödörásásban segítettek, de az ítélet végrehajtásánál nem. *Lukovics* Emma a következő tanu. Elmondja, hogy éjjel tájban verték fel a lömből a kopogtatással. Feszegették az ajtót, majd betörték. Az udvarra menekült és a kerítésen akart kimászni. Míg a lánnyal kinn maradt, belülről nagy jajgatást hallottak. Egy magas, barna férfi egészen bizonyosan volt a támadók között. A többire nem emlékszik. A tárgyalás folyik.

Mi van ma?

1922. július 7., péntek

R. k.: Ciril és Met. Prot.: Cirill Met.
Nap két 4 óra 10 perckor,
nyugszik 19 óra 57 perckor (7:57).
Hold két 18 óra 28 perckor (d. u.),
nyugszik 2 óra 47 perckor (éjjel).

A Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület rendkívüli közgyűlése

Huszmillióra emeli fel alaptőkéjét az egyesület

Békéscsaba, 1922. július 6.

Jelentettük, hogy a Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület nagy alaptőke emelésre készül. Az igazgatóság erre vonatkozó javaslata felett csütörtökön délután rendkívüli közgyűlés keretében hoztak végleges döntést. A nagy érdeklődés mellett lefolyt közgyűlésről az alábbiakban számolunk be:

Pontosan 3 órára az érdekeltek részvényesek nagy számmal jelentek meg az egyesület helyiségében. *Varságh* Béla elnökgazdát üdvözlö a részvényeseket. Bejelent, hogy a közgyűlést szabályszerűen meghirdették és megállapítja annak határozatképességét. Megemlékezik *Kovács* L. Mihály elhalálozásáról, aki 19 éven át volt az egyesület igazgatóságának odaadó szorgalmas tagja. Indítványára elhatározzák, hogy az elhunyt igazgatóról való kegyeletos megemlékezést jegyzőkönyvileg örökítik meg. Áttér az alaptőke felemelésének és az ezzel kapcsolatos alapszabály módosításnak az ügyére. Előadja, hogy az igazgatóság alapos megfontolás után azokhoz az eszközökhöz igyekszik folyamodni előterjesztendő javaslatában, amelyek az egyesület további erősödéséhez legcélravezetőbbek. Az igazgatóság felelőssége teljes tudatában igyekezett minden körülménnyel számolni javaslatának elkészítésekor. A javaslatot elfogadásra ajánlja s a közgyűlést megnyitottnak jelenti ki.

A tárgysorozat második pontja értelmében jegyzőkönyvvezető és jegyzőkönyvhitelesítő bizottságot küldenek ki, majd a 3-ik pontra térnek át, amely arra vonatkozólag tartalmaz indítványt, hogy az értékpapírtartalékalapból 840 ezer koronát a tartalékalapra, 500 ezer koronát a *Varságh*-féle jubileumi alapra,

egymillió és 660 ezer koronát pedig a külön tartalékalapra fordítsanak.

Roth József vezérigazgató terjeszti elő az igazgatóság erre vonatkozó jelentését és indítványát, amelyet a közgyűlés általános tetszéssel fogad el.

A tárgysorozat negyedik pontja az alaptőkeemelés.

Róth vezérigazgató széles körtekintéssel indokolja a tőkeemelés szükségességét, majd ismerteti az igazgatóságnak erre vonatkozó javaslatát.

Indítványozza az igazgatóság az eddigi 12 millió és 880 ezer koronányi alaptőkének

35,600 darab új, 200 kor. névértékű részvény kibocsátása által 20 millió koronára való felemelését.

Az újonnan befolyó összegekből: 7 millió 120 ezer koronát a részvénytőkéhez;

3 millió 560 ezer koronát a tartalékalaphoz;

9 millió 680 ezer koronát a külön tartalékalaphoz;

1 millió koronát pedig a nyugdíjalaphoz leendő csatolásra ajánli. A javaslat szerint minden 3 régi részvény után egy darab új részvény igényelhető.

Az előveteli jog (a bemutatás által) július 7-től július 22-ig okvetlenül érvényesítendő.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel járul hozzá az igazgatóság előterjesztett javaslatához s elhatározza az alaptőkeemelés, melynek keresztülvitele után az egyesület saját összes tőkéje 54 millió koronát tesz ki. Az alapszabályok megfelelő módosításának megejtése, illetőleg elfogadása után *Varságh* Béla elnökgazdát bezárja a közgyűlést.

Verekedő oláhok Budapesten

Budapest, július 6.

Ma éjjel két órakor izgalmas jelenetek játszódtak le a Wesselényi-utca és Erzsébet-körút sarkán levő „Szeged” étteremben, ahol záróra előtt *Popa* Péter és *Purkariu* Lajos román követségi alkalmazottak mulatás közben összeszólalkoztak az étterem személyzetével. A rendőrök igazolásra szólították fel őket, de a felszólításnak nem engedelmessékedtek. *Popa* az egyik rendőrt arculütötte. Ugyanekkor *Purkariu* a másik rendőrt ütötte arcul, majd az asztalon levő sörös- és borosüvegeket ragadták meg és azt dobálták a rendőrök felé. Az egyik sörösüveg a hatalmas üveglakot érte, mely csörömpölve tört össze. A dobás hatalmas lendületétől *Purkariu*

elvesztette az egyensúlyt és a betört ablakok közé esett, ahol a kezét és az arcát megsebesítette.

Végre 4 rendőrnek sikerült a renitenskedőket lefogni. Értessítették a mentőket, akik a megsebesült *Purkariu*t bekötötték, majd a Rókusba szállították. *Popa*t pedig előállították a rendőrségre. A román konzulátus még az éj folyamán kérte a rendőrséget, hogy *Popa*t bocsássa szabadon, minthogy a román követség alkalmazottja, tehát területenkivüliséget élvez. Erre azonban még mindig nem került sor, mert a tanuk bevallása szerint megállapítást nyert, hogy a rendőrök udvariasan szólították fel igazolásra mindkettőjüket és ők minden további nélkül kezdtek verekedni. *Popa* kihallgatása ma délelőtt 11 órakor kezdődött.

Ujabb drágasági segílyt kérnek a közalkalmazottak

MOT jelenti: A közszolgálati alkalmazottak nemzeti szövetségének nagy választmánya ma délután *Kelty* Dénes Máv. elnök-igazgató elnöklésével tartott ülésen elhatározta, hogy az újból nagymértékben emelkedett drágaságra való tekintettel újabb drágasági segílyt kér a kormánnytól. A legutóbbi segílyek engedélyezése alkalmával a kormány kilátásba helyezte, hogy a nemzetgyűlés összeülése alkalmával további segílyek engedélyezésére lesz hajlandó. A kormánnyt tehát most erre

az ígéretére figyelmeztetik. A szövetség vezértitkára, *Erdős* Béla dr. számvevőszéki titkár az ülésen közölte, hogy az altisztek, kezelők, díjnokok és szolgák feleségeinek ruhászóvettel való ellátása már e hó végével s a következő hónap folyamán megkezdődik. A közlést a jelen voltak megnyugvással vették tudomásul. Elhatározta a nagy választmány, hogy a 3. listára helyezések és elbocsátások körül megessett sérelmek jóvátétele iránt is részletes előterjesztést tesz a kormánynak.

GONDOLATOK

**

A szociálisták azzal fenyegettek, hogy lemondanak mandátumaikról s elhagyják a nemzetgyűlést, ha kivánságaikat nem teljesíti a kormány.

Roppant jellemző ez a fenyegetőzés a szociálistákra! Hiába! Ők csak terroristák még ma is. A többség jogán nem juttathatják diadalra akarataikat, előveszik hát a régi jó, kipróbált fegyvert: terrorizálnak. Sietnek felhívni a Ház figyelmét arra, hogy megint világbotrány lesz, ha ők tüntetően félrevonulnak, ők a szociálisták, akiknek értékes nemzetközi összeköttetések vannak.

Ime, azt remélik, hogy cselekedetükkel a külföld előtt újabb fekete foltokat fecskendezhetnek a magyar hazára, remélik, hogy szaporítani tudják gyűlöletünk számát; tehát mindjárt készen is vannak a tervvel, sőt világgá kiáltják: vigyázzatok, újabb gyalázatot hozunk e porig alázott nemzetre, ha nem cselekszettek úgy, ahogy mi, egynéhányan akarjuk.

Meg kellene próbálni, milyen az a szégyen, amelyet a szociálisták félrevonulása hozna reánk. Azt hiszem csak mi járnánk jól. Nemzetünknek egy újabb unszimpatióból sokkal kevesebb kára volna, mint a szociálisták parlamenti szerepléséből.

*

Csak tárgyilagosan! Egyik helyi lap-társunk vezércikkre méltatott a napokban egy kétségkívül kellemetlen incidenst, amely a Kormányzó Ur látogatása alkalmával történt. Valaki — akit nagyon sokan szeretnek és tisztelnek Csabán — szórakozottságból fején fejejtette a kalapot a Himnusz játszásakor. Nem volt egyedül. Több hivatalos személlyel is megesett ez ugyanakkor. Természetes, hogy ezt mindenki szórakozottságnak tekintette s nem is csináltak belőle káoszt.

Laptársunk azonban felhasználja ezt az incidenst arra, hogy a keresztény társadalom egyik vezető emberét csipkedje, másrészt pedig, hogy eldöröggesse — mint jó fiu — hazafias, nagy mondatait. Rendben van. Joga van hozzá. Elvégre egy hírlap-író azt a hibát veszi észre, amelyeket akarja s úgy ostorozza, ahogyan neki tetszik.

Épen ezért nincs is jogunk csodálkozni és megbotráncolni azon, hogy míg ezt a (ha mindjárt szórakozottság okozta is) hibát vezércikkben ostorozza, addig azt észre sem veszi s egy szóra sem miltatja, hogy a Nádor előtt üldögélők sem fel nem álltak, sem kalapjukat le nem vették, amidőn az Államfő arra kocsizott. Hiszen nem is csodálkozunk mi ezen, ismerve a viszonyokat, csak épen úgy eszünkbe jut, hogy érdekes volna, ha laptársunk tárgyilagos lenne.

*

A lakásrendelet megjelent. Meg is támadták azonnal egy a háziurak, mint a lakók. Azóta folytonosan anktéznak mindkét oldalon és egyaránt találnak sok-sok hibát rajta.

A háziurak azt mondják, hogy nem eléggé szabad a rendelet, nem lehet még csak annyira sem emelni a béreket, hogy abból a tatarozás költsége kifutná. A lakók és bérlők viszont azt zokogják, hogy túl szabad az intézkedés s valósággal kiszolgáltatja a lakót a háziurak uzsoráskodó vagányának.

Hol van hát az igazság? A háziurak részére amott, a lakók nagy tömege számára itt. A tárgyilagosan, elfogulatlanul gondolkodók számára pedig valahol ott kell lennie az igazságnak a lakásügyi rendelet közvetlen közelében.

Egy csabai művészről

Öröm és büszkeség tölt el, valahányszor csabai ember sikereiről, kiválóságáról számolhatunk be olvasóinknak.

Nem ismeretlen már *Mazán* Lászlónak, a rajztanárképző művésznövendékének a neve. Először akkor tűnt fel mint érettségizett ifjú, mikor pompás karrikatúráival kacagtatta meg a közönséget. Még a román megszállás alatt rajzolgatta azokat a kommunista és oláh vonatkozású színes karrikatúráit, melyekkel erős és eredeti tehetségéről tett bizonyosságot. Bár a festészetet is gyakorolja, legnagyobb és feltűnő sikerei a karrikaturarajzolás terén aratgatja.

Most kezünkbe került a Mátyás Diák legutóbbi (jul. 2.) száma, ahol három pompás rajzzal szerepel a fiatal Mazán. Szellemes, ötletes e rajzok elgondolása, művészi, tökéletes a kivitele. Ott áll már Mazán a legelső rajzolóink között és az élc-lapok versengnek érte, egyik előnyösebb szerződést ajánl neki, mint a másik. Ifjú művésznünk azonban okosan s nem bohém módon gondolkodik, nem köti le magát, munkaerejét egészen sehová, hanem komoly szorgalommal végzi a rajztanárképzőt, hogy diplomát szerezzen. Csak üres óráiban rajzolgat s ontja találatok, hol csipős, hol maró szatirájú rajzait, amelyek azonban mindig gyönyörködtetnek, kacagtatnak. Legutóbbi rajza a trianoni béke kifigurázása: a gögös nagyantant és a prédaéhes kisantant tragikomikuma egyenesen szenzációszámba megy, felfogása, kidolgozása a kész művész erejével hat. Gratulálunk! Sic itur ad astra!

Miért késik a lakásrendelet?

Budapest, július 6. Ma reggel a Hivatalos Lapból hiányzott a lakásrendelet. Ugy látszik, hogy a kormány az utolsó pillanatban nagyfontosságú változtatást eszközölt a rendeleten. A kereskedelemügyi miniszter közbelépésére ugyanis kihagyták a lakásrendeletből azt a szakaszt, amely a háztulajdonosok felmondási jogáról szól, az esetre ha a kereskedő nem fogadja el az ujonnan megállapított üzlethelyiségi bért.

HIREK

— **Milyen idő várható?** Hazánkban az időjárás ugyancsak meleg száraz. A maximum Budapesten volt 38, a minimum Szombathelyen 32. Az időprognózis: Továbbra is meleg, derült idő várható.

— **A közigazgatási bizottság július havi ülése.** A vármegye közigazgatási bizottsága július havi ülését Brandt főispán elnöke alatt július hó 10-én délelőtt 9 órakor tartja.

— **A katonaság köszönete Békéscsaba polgári közönségének.** Curry Béla ezredes, ezredparancsnok csütörtökön délelőtt felkereste a polgármestert, akinek az ezred nevében hálás köszönetét fejezte ki a zászlóra való gyűjtést megindító és vezető hölgyek fáradozásáért, a polgári közönség áldozatkészségéért és a zászlószentelési ünnepségen való megjelenéséért.

— **Uj orvos.** Dr. Faragó István a vármegye alispánjának bemutatva oklevelét kihirdetés végett. Az új orvos Orosházán szándékszik letelepedni.

Nagy lólopás Gyulaváriiban

Az elkötött lovakat átosempésztek a demarkációs vonalon — Nyomon van a csendőrség

Gyula, július 6.

Kovács Mihály gyulavári lakos 188. hsz. alatti zárt udvaráról, illetve nyitott istállójából 1 drb 9 éves pej kancát (bal szemére vak), 1 drb 7 éves deres kancát csikóval és egy pár viselt szerszámmal együtt (összesen mintegy 80000 korona kár értékben), **Szilágyi** József ugyancsak gyulavári lakosnak 136 hsz. a. zárt udvarából a kerítés kibontása után 1 drb 8 éves, világos pej kancát és drb 8 éves sötét pej kancát 40000 korona értékben, — **Horváth** József gyulavári 112. hsz. a. lakos zárt udvaráról 1 drb 9 éves, fekete kanca lovát szerszámmal együtt mintegy 30000 korona értékben, — **Nagy** István gyulavári 122. hsz. a. lakos zárt udvarából az utcaajtó betörése után 1 drb 8 éves pej, herélt lovat 30 ezer korona értékben, — **Szántó** Lajos gyulavári 204. hsz. a. lakostól 2 lóra való félviselt lószerszámot loptak el ismeretlen tettesek folyó hó 1-ére virradó éjjelen.

A károsultak a község délkeleti részén, a demarkációs vonal felé laknak.

A bevezetett csendőri nyomozás megállapította, hogy a tettesek a lovakat összefűzték és délkeleti irányban 1 és félkilométer távolságra haladtak, ott egy dűlőuton északra, Sarkadnak vették útjukat, ahol **Király** Mátyás veteménycsoz láta őket. A csösznek arra a kérdésére, hogy

„kik vagytok“, odakiáltottak: „Megtudod, csak gyere ide!“ A csösz állítása szerint, (amint a csillagokból sejtette) 1 óra lehetett éjfél után. A tettesek a Solymosmajort megkerülve, ismét délkeletnek vették útjukat és a frissen kapált kukoricaföldön haladva Dénesmajor és Paperdőlak között az ideiglenes határt átléptek. Innen a Gelvácsmajor területén fekvő erdőbe vezettek a nyomok.

A tolvajok menekülés közben a kukoricaföldön alvó munkásokat majdnem agyontaposták. A munkások a nagy lódübögsre ébredtek fel és látták, hogy a tettesek Erdélybe mentek át. Ugy a kukoricaföldön, mint a kanális szélén, a sárban található nyomok megerősítik ezt az állítást. A gyanu **Sándor** Mihály, **Sándor** Dániel és **Sándor** Imre feketegyarmati hírhedt lótolvajokra irányul, mert bizalmas uton a csendőrség arról értesült, hogy Sándor Dániel a feketegyarmati ménesből 2 darab lovat lopott és amikor a magyar területre akarta becsempészni, az oláh őrség tettenérte. Sándor Dániel ekkor a lovakat hátrahagyta a demarkáción és Magyarországra menekült. Így alapos a gyanu, hogy a gyulavári lovakat is ő lopta el társaival. Az ellopott lovak és a gyanúsítottak felkutatására a gyulavári sándi oláh határőrséget is megkereste a gyulavári csendőrség.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Az időközben felszaporodott vármegyei ügyek elintézése végett a vármegyei törvényhatósága e hónapban rendkívüli közgyűlést fog tartani.

— **A cséplőgéptulajdonosok értekezlete.** Vasárnap, folyó hó 9-én, délután 3 órakor a helybeli cséplőgéptulajdonosok értekezletet tartanak a Fehér Bárány-vendéglő helyiségében. Tárty: a cséplési percent felemelése. Tekintettel a tárgy fontosságára, a tagok teljes számú megjelenését kéri az elnökség.

— **A gyulai kir. törvényszék kiszállása Békéscsabán.** Csütörtökön délután a városháza nagytérképében a gyulai kir. törvényszék több kisebb ügyet tárgyalt le. A tárgyalásokat **Tóth** Ferenc törvényszéki tanácselnök vezette **Szabó** László és **Csalán** László törvényszéki bírók és az ügyész közreműködésével. A Békéscsabára való kiszállás oka az, hogy a kihallgatott tanuk nagy száma miatt azoknak Gyulára való idézése többbe került volna, mint a bírák Békéscsabára való kiszállása.

— **A Békéscsabai Keresztény Daloskör** kéri összes működő tagjait, hogy a ma (pénteken) este 8 órakor tartandó összejövetelben jelenjenek meg.

— **Háziipari tanfolyam Békéscsabán.** A m. kir. földmivelségi miniszterium szegedi Háziipari Felügyelősége a háziipar meghonosítása és általános fellendítése céljából az 1922—23. év telén nagyszabású háziipari tanfolyamot akar megnyitni a következő háziipari ágak felölésével: 1. kosárfonás, 2. cirokseprűkötés, 3. fafaragás (gazdasági szerszám készítés) 4. gyékényszövés, 5. szalmafonás, 6. szövés, 7. különféle női kézimunkák készítése. A szegedi felügyelőség átiratot intézett a városhoz, hogy a tanfolyam felállítására vonatkozólag tessen javaslatot.

— **Tovább tart a gyulai sztrájk.** A kötőgyári munkások több mint egy hete sztrájkolnak. Az igazgatóság felajánlott 50 százalékos béremelést, miután közel 3 hónapon belül már két ízben emelt. A munkások megbizottja a felajánlott béremelést kevésnek tartotta és nem fogadta el. Eszerint a sztrájk tovább tart.

— **A békéscsabai Daloskör Gyopároson.** A Békéscsabai Keresztény Daloskör folyó hó 15-én, szombaton Gyopáros fürdőn dales-télyt rendez, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Felhívás!** Értesíti az Országos Háztulajdonosok Szövetségének helyi csoportja tagjait, hogy folyó hó 9-én délután 3 órakor a Proféta-vendéglő külön helyiségében nagygyűlést tart, melyre az összes tagok megjelenését kéri annál is inkább, hogy mindazok, akik már régebben aláírták az ívet, tagsági igazolványukat átvegyék. Targysorozat: Beszámoló a háztulajdonosok budapesti ankétjáról és a népjóléti miniszterrel folytatott tárgyalásokról. Elnökség.

— **Sztrájkolnak a kereskedősegédek Orosházán.** Az ottani kereskedősegédek értesülésünk szerint a mai napon sztrájkba lépnek, hogy magasabb fizetést biztosítsanak maguknak. Körülbelül 60 kereskedősegéd sztrájkol.

— **Bűnesetek a megyében.** A csendőrpáncsnokság jelentése szerint Békésvármegye területén a múlt hónapban a következő bűnesetek fordultak elő: Testi sértés 33, lopás 98, gyújtogás 11, kettős házasság 1, rablás, sikkasztás 20, csalás 15, rágalmazás 6 és orgazdaság 15.

— **Öngyilkosság.** **Lapuska** János róm. kath. vallású 45 éves cipészsegéd csütörtökre virradó éjjel Orosházi-ut 87. szám alatti lakásán felakasztotta magát.

— **Rokkant népnépevény a Széchenyi-ligetben.** Az ország-szerte július 2-ára hirdettet rokkant népnépevényt Csabán a közbejött akadályok miatt f. hó 9-én, vasárnap délután tartják meg. A rendezőbizottság már megtette a siker biztosítása érdekében a szükséges intézkedéseket. A gazdag műsor szerint a népnépevény délután 3 órakor kezdődik a Széchenyi-ligetben, ahol a helybeli katonazenekar, konfetticsata és különféle mulatságos népnépevényi versenyek, látványosságok stb. szórakoztatják a közönséget. Este 8 órai kezdettel a ligeti pavilonban táncmulatság lesz, amelyhez már gondoskodott kitűnő cigányzenéről a rendezőség. Emelni fogja az ünnepevény fényét az a körülmény, hogy erre az alkalomra lejön Budapestről báró **Petrichevits Horváth** Emil népjóléti államtitkár, a hadirokkantak és hadiözvegyek ügyeinek az előadója. — Természetesen tartjuk, hogy városunk közönsége hazafias kötelességének tartja az ünnepevény való részvételt, illetőleg az ünnepevény várható rendkívüli sikerének elősegítését s ezáltal rokkantjaink ügyének gyámolítását.

— **A dobozi földigénylők és a dobozi uradalom között a járási főszolgabíró közvetítésével tárgyalások folynak a tekintetben, hogy a földet az uradalomtól ne haszonbérbe, hanem örökronon kapják meg. A vételár megállapítására bizottság alakul az uradalom és a földigénylők képviselőiből.**

— **Hirdetmény.** A 3.300—1922. M. E. rendelet értelmében felhívom az összes cséplőgéptulajdonosokat, hogy a cséplést bejelentő lapok átvétele végett 3 napon belül a Városi Népház 1. számú szobájában jelenjenek meg. A kicséplelt gabona mennyiségének helyes bejelentéséért a cséplőgéptulajdonos vagy bérlő, a kicséplelt gabonaneműek termő területének helyes bemondásáért pedig a *gazdálkodó* felelős. A rendelet szerint ha akár a gazdálkodó, akár a cséplőgéptulajdonos (kezelő, bérlő) valótlan adatot jelent be vagy az adat beszolgáltatását megtagadja, vagy a hatósági ellenőrzést kijátssza, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és *hat hónapig* terjedő elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Békéscsaba, 1922. július 6. Dr. **Berthóty** István s. k. polgármester.

— **A villám agyonsújtott két footballistát.** Pozsonyban vasárnap délután az egyik sporttelepen súlyos szerencsétlenség történt. Mintegy 4000 főnyi közönség előtt labdarugó mérkőzés folyt két pozsonyi csapat között, amikor egyszerre borzalmas orkán keletkezett, úgy, hogy a mérkőzést abba kellett hagyni. A közönség nagy tolokodással szaladt föl a pálya nyílt részéről a fedett tribünre és ugyanitt kerestek menedéket a játékosok is, mikor hirtelen villám csapott le ép oda, ahol a játékosok állottak. A labdarugók közül **Czellány** Géza és **Gruber** Béla nyomban meghaltak, hárman súlyosan megsebesültek.

AKAR ÖN SZÉP LENNI?

Használjon **Maklura-crémet szappant és pudert!** Széplő, májfolt és miteszer ellen a legjobb szer. Kapható:

GALLY és WÉNICH drogériájában Békéscsaba, Szent-István-ter 16. sz. 10

MOZI

Városi Mozgó.

A koldusgróf.

A nagyközönség érthető érdeklődéssel várja ezt a szokatlanul nagyszabású műsort, melynek meg is lesz a hatása. A darab írójának Leon Viktornak éles szatírája, egészséges humora és a világtársadalom hibáinak találó bírálata harmonikusán egyesül Leon Viktor művészi felfogásával mesteri rendezésével és apró, de hatásos megfigyeléseivel. A darab cselekménye ujszerű és bízár. A darab sikeréhez személyesen hozzájárulnak: Szendrő Gyula, a Debreceni Színház komikusa, Horváth Böske a Blaha Lujza Színház tagja, Barna Sári, a Blaha Lujza Színház tagja, Kardos József, a Royal Orfeum tagja, László Tivadar a Szegedi Színház bonvivánja, mind jeles művészek.

Szombaton egy szenzációs amerikai cow-boy dráma kerül bemutatásra, mely a vad Nyugatra és onnan az állatdzsungelbe vezet a nézőt.

MELEGE VAN?

Hűtse le magát
tagylalt és jegeskávéval

GUBICZÁNÁL.

Tőzsde

Zürichben a magyar koronát
0-45-el jegyezték.

Valuták:

Napol.	4415—4435	Sv. frank	—
Ang. font	5125—75	Dinár	1373—1393
Dollár	1156—1166	Lengy. m.	—
Fr. frank	9575—625	Bécsi kif.	537—557
Márka	268—278	Ezüst K.	96—97
Lira	5225—5275	Ezüst 2 K.	—
Oszt. K.	538—558	Ezüst for.	250—252
Rubel	—	Ezüst 5 K.	500—410
Leu	667—677	Arany 10K.	—
Szokol	2260—2280	Arany 20K.	4340—520

Gabonaárak:

Tiszavidéki buza	4275—4300
Egyéb buza	4250—4275
Rozs	3175—3200
Takarmányárpa	3650—3700
Sörárpa	3700—3850
Zab	4400—4450
Tengeri	3825—3875
Köles	—
Repce	—
Korpa	2350—2450

Sertésárak:

Zsirsértés nehéz	218—236
Zsirsértés, könnyű	110—226

Ferencvárosi sertésvásár: Szabadvásári maradvány: 986 sertés, — süldő. Érkezett 448 sertés és — süldő. Összesen: 1434 sertés — süldő. Eladva sertés 158, — süldő, maradvány 1276 sertés és — süldő.

Főszerkesztő és a szerkesztésért felel:

VIDOVSKY KÁLMÁN

Kiadja és nyomtatja:

A Körösvidek Békésmegyei Keresztény Nyomda és Lapkiadó R.-T. Békéscsaba Szent István-tér 18. szám.

VÁROSI MOZGÓ

Pénteken
nincs előadás!

Apróhirdetések

Egyszeri hirdetés 10 szög 30 korona, azonfelül minden szó külön 2 korona. Az összeget levélbélyegben is lehet beküldeni a kiadóhivatal címére. Minden előfizető havonta egyszer adhat fel díjmentesen egy apróhirdetést a hétköznapi megjelenő számokban. Allástkeresők hirdetésményei díjtalanok.

Eladó egy jókarban levő **részpermetező**. Ertekezni lehet a kiadóhivatalban. 1994

Segéd- és tanulóányok azonnal felvételnek Hajdu Ella nőidivattermében Békéscsaba, Baross-utca 30. 2076

Eladó 60 kéve új nád Szabolcs-utca 9. szám alatt. 2075

ELADÓ

egy 7 méter hosszú transzmisszió 4 csapágygyal és 4 tárcsával, továbbá két egészen jó benzines vashordó. Körösvidek RT. Békéscsaba. 1721

Vadonatúj Büssing teherautók

gyári jótállással, legolcsóbban kaphatók. 30 drb kevéssé használt teherautó gyárilag javítva raktáron

Róka automobil R.-T. teherautótelepe, V., Csanádi-utca 3. sz. Telefon 46—01.

Hirdetmények

A Békéscsabai Fürdő-Részvénytársaság az e hó közepén megnyíló strandfürdő és uszodája részére

**fürdőgondnoki
uszómesteri
és pénztárosi**

2082

állást rendszeresít, melyre ezennel pályázatot hirdet. Feltételek meg tudhatók az Alföldi Mezőgazdasági Részvénytársaságnál Békéscsabán.

A Békéscsabai Fürdő Részvénytársaság a telepén létesített

vendéglő (buffett és cukrászda) **bérbeadására**

nézve folyó hó 12-én, szerdán délután 3 órakor a városháza kistanács-termében nyilvános szóbeli árverést tart.

A pályázat feltételei az Alföldi Mezőgazdasági Részvénytársaságnál meg tudhatók. 2081

Háztulajdonosok!

Saját érdekük azt követeli, hogy lépjenek a háztulajdonosok Országos Szövetségébe, mert ez többek között a háztulajdonjog visszaszerzéséért küzd. — Beiratkozás szerdán, szombaton és vasárnap délelőtt 9 órától 11-ig a Proféta-vendéglő külön helyiségében. Vasárnap délutánonként 3 órától 5-ig felvilágosítást ad és panaszokat fölvesz

az Elnökség.

Grenadin-kalapokat

gyorsan készít
Széll kalapos
Baross-utca 14. sz.

Csodaszép és izléses

felsőruhák estélyi ruhák, kosztüimök és fehéreneműek készülnek

Gáspárné és Petrovszkyné

nőidivatterme és fehérenemű-varrodájában
Békéscsaba, IV., Garai-utca 15. sz. a.

Ugyanott tanuló leányok felvételnek, kik fehéreneművarrásban is magas kiképzésben részesülnek. 1987

Láb, kéz és hónalj

**izzadás ellen
használgon Succot,**

mely rövid használat után a legmakacsabb izzadást is megszünteti. Főraktár:

GALLY és WÉNICH
drogériája Békéscsaba,
Szent István-tér 16. sz.

Kutásásra vállalkozó

kerestetik. Érdeklődők haladéktalanul jelentkezzenek az Alföldi Mezőgazdasági Részvénytársaságnál Békéscsaba, Andrásy-ut 2. 2080

**Száraz
tűzifa,**

darabos

bükkfa-szén,

kétszer mosott

kovács-szén,

stukatur-gipsz,

darabos- és

építő-mész

raktárról nagyban és kicsinyben a legjutányosabb árak mellett kapható a

Békéscsabai Áru-

forgalmi R.-T.-nél

Szt. István-tér 3. Telefon 89.

Cseplési, ipari és házi tüzelési célokra belföldi és porosz

KÖSZENEK.

Gabonafélék, termények stb. kezelésében jártas, óvadékkal rendelkező

raktárnokot

keresünk. Pályázhatnak Békéscsabán lakással bíró, gazdakörökben ismerős s tótul is beszélő egyének. — Pályázati határidő folyó hó 9-én délelőtt 10 óra. Ajánlatok beadandók a szövetséget nagyszikteri telepén, vasárnap délelőtt Szent István-téri főszle-tünkben.

BÉKÉSCSABAI KISGAZDÁK SZÖVETKEZETE.

Mindennemü szita-és sodronyárut

legjobb munkával gyárt

PÓLYA FERENC

szita- és sodronyárutkészítő

Békéscsaba, III., Wetter-utca 13.

Legjobb sodronykerítések gyártása

Allandóan vásárol elsődrendű

lőszort! 943

ELEGÁNS

SIPOS IGNÁC

épületfakereskedő

Békéscsaba Orosházi-ut 21—25
Telefon 3. sz. postahivatal 7.

Raktáron tart:
legjobb minőségű erdélyi
Deszkát

Léczet

Faragott és fűrészelt épületfát

Zsindelyt

Kőrifatalpat

Kész kocsikereket. Olcsó árak

Árverési hirdetmény.

Ifj. Fülöp Károly és neje kerelmére ezennel közhírré teszem, hogy a tulajdonukat képező Kaszap-utca 2. számú ház és husztói föld önkéntes árverésen folyó hó 14-én délután 4 órakor dr. Belmann Imre ügyvéd irodájában (Zrinyi-u. 4.) elfognak adni. Közlelbbi adatok dr. Belmann ügyvédnél.

Hmvásárhely, 1922. július 5.

Székely Ferenc,
kir. bir. v. hajtó.

2083

Békéscsabai Kisgazdák Termelő-, Fogyasztási- és Értékesítő Szövetkezete.

Főtelep és irodák: Kazinczi-u. 3. Telefon 73.

Főüzlet: Szent István-tér 18. Telefon 98.

Fióküzlet: Berényi-ut 29.

Alaptőke és tartalékalapok cca 2,000,000 K.

Ellátott tagok száma cca 20,000.

Igen előnyös árakon van szerencsénk ajánlani következő cikkeinket:
Kapa- és kaszanyeleket, kaszákat, kaszaköveket, mezőgazdasági gépeket, u. m.: ekék, boronák, vetőgépek, kapálógépek, darálóok, morzsolók, továbbá tizedes mérleget stb., zsákokat.

Raktáron tartunk:

Gép- és kenőolajokat, petróleumot, autó- és motorbenzint, kocsikenőcsöt, továbbá gépszirt. — Hasáb és dorong tűzifát, oséplési és porosz-szenet, kovács-és faszenet, továbbá lla élesdi és dorogi meszet.